

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фармацевтичної, органічної і біоорганічної хімії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
проф. В.О. Сергієнко

[Signature] 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ВК 1.6 «ОСНОВИ
ВІТЧИЗНЯНОЇ І МІЖНАРОДНОЇ ГРАНТОВОЇ
ПІДТРИМКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ
НАУКОВЦЯ»**

за спеціальністю 221 Стоматологія
галузі знань 22 Охорона здоров'я
Кваліфікація: доктор філософії (Ph.D.)

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
фармацевтичної, органічної і
біоорганічної хімії
Протокол № 16
від "2" квітня 2024 р.
Завідувач кафедри

[Signature] проф. Лесик Р.Б.

Затверджено
профільною науково-методичною радою
з фармацевтичних дисциплін
Протокол № 1
від "9" травня 2024 р.
Голова профільної науково-методичної
ради

[Signature] проф. Білоус С.Б.

Львів 2024

Львів 2024

Програма складена:

д.ф.н., проф. Лесик Р.Б.,
д.ф.н, доц. Лозинський А.В.

Рецензент: к.фарм.н., доц. Роман О.М.

ВСТУП

Програма вивчення дисципліни за вибором «Основи вітчизняної і міжнародної грантової підтримки у професійному розвитку науковця»

складена згідно з вимогами проекту Стандарту вищої освіти України

Пояснювальна записка

Дисципліна за вибором "Основи вітчизняної і міжнародної грантової підтримки у професійному розвитку науковця" має на меті ознайомити науковців з ключовими аспектами національної та міжнародної грантової підтримки, що сприяє їхньому професійному зростанню. Курс охоплює вивчення принципів і механізмів грантової підтримки, аналіз основних грантодавців та їхніх програм, а також навчає ефективно шукати, аналізувати та подавати грантові заявки. Крім того, студенти дізнаються про управління грантовими проектами, моніторинг, оцінку результатів, звітування та дотримання етичних норм у грантовій діяльності.

Програма курсу включає теоретичні та практичні аспекти підготовки грантових заявок, планування та реалізації проектів, а також бюджетування та фінансове планування. Увага приділяється розвитку навичок самостійного пошуку грантових можливостей за допомогою онлайн-платформ і баз даних. По завершенню курсу, слухачі будуть здатні орієнтуватися в національних і міжнародних грантових програмах, підготувати якісну грантову заявку, ефективно управляти проектами та звітувати про їх результати, дотримуючись при цьому етичних стандартів..

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Дисципліна за вибором "Основи вітчизняної і міжнародної грантової підтримки у професійному розвитку науковця" належить до вибіркової дисципліни циклу професійно-орієнтованої підготовки аспірантів та дозволяє їм оволодіти теоретичними основами та елементами використання наукової комунікації.

Програма складена згідно з вимогами проекту стандарту вищої освіти України згідно з навчального плану підготовки аспірантів. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 1 курсі, на вивчення відводиться: 90 годин (лекції – 10 годин, практичні заняття – 34 годин, самостійна робота – 46 годин).

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій	Практичних занять			
Комунікативні, організаційні знання наукової діяльності	3,0 кредитів ECTS / 90 год.	10	34	46	1	залік

Аудиторне навантаження (очна денна, очна вечірня форма)– 50,0%; СРС – 50,0%.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи участі у вітчизняних та міжнародних грантових програмах

Міждисциплінарні зв'язки: медична інформатика, комп'ютерне моделювання у фармації.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою викладання навчальної дисципліни є:* надання науковцям знань та навичок, необхідних для успішного пошуку, подання та реалізації грантових проєктів, що сприятиме їхньому професійному зростанню. Курс спрямований на ознайомлення з основними аспектами вітчизняної та міжнародної грантової підтримки, включаючи принципи та механізми грантового фінансування, основні грантодавчі організації та їхні програми, а також етичні питання, пов'язані з грантовою діяльністю.

1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни є:*

Основні завдання полягають у:

- Вивчення принципів та механізмів грантової підтримки на національному та міжнародному рівнях.
- Ознайомлення з основними грантодавцями та їхніми програмами.
- Розвиток навичок ефективного пошуку та аналізу грантових можливостей.
- Навчання підготовки успішних грантових заявок.
- Засвоєння методів управління та звітування за грантовими проєктами.
- Розгляд етичних аспектів грантової діяльності.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Інтегральна компетентність:

Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач у професійній фармацевтичній діяльності, в тому числі дослідницького та інноваційного характеру; здійснення професійної діяльності на відповідній посаді, включаючи виготовлення/розробку ліків, їх зберігання, контроль якості, доставку, розподіл, видачу, забезпечення лікарськими засобами, а також консультування, надання інформації щодо лікарських засобів та моніторинг побічної дії та/або неефективності лікарської терапії; здійснення інновацій.

Загальні:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність до лідерства, керування колективом, праці в команді, фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі стоматології та конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури, навіть при розв'язанні складних питань

ЗК06. Здатність виявляти ініціативу, мотивувати колектив рухатися до спільної мети, уміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, у т.ч. здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК07. Уміння планувати час, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК08. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети

Фахові:

ФК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

ФК02. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проєкту.

ФК03. Здатність ініціювати та розробляти комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

ФК04. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

ФК05. Здатність до організації та провадження науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти (ЗВО) у галузі «Охорони здоров'я» за спеціальністю «Стоматологія».

ФК06. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

ФК07. Здатність застосовувати нові наукові знання (наукові дані) у науку, освіту і практику охорони здоров'я.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівнів, здатність до самореалізації у науковій, педагогічній та практичній діяльності.

ПРН 02. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 03. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці

ПРН 04. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН 05. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

ПРН 06. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН 07. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

ПРН 08. Реалізовувати розпрацьовані наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, зокрема у сфері стоматології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

ПРН 09. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

ПРН 10. Розробляти дизайн та план дослідження зі стоматології та дотичних міждисциплінарних напрямів і реалізовувати з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

ПРН 11. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках

ПРН12. Застосовувати знання з основ патентознавства та захисту інтелектуальної власності.

ПРН13. Організувати та управляти роботою колективу (студентів, слухачів, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН14. Організувати та управляти освітнім процесом в межах обраної медичної спеціалізації, оцінювати його ефективність, виявляти та усувати педагогічні проблеми.

ПРН15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами та лабораторними тваринами.

ПРН17. Використовувати принципи академічної доброчесності у власній науково-професійній та педагогічній діяльності, протидіяти проявам академічної недоброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
	Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач у професійній фармацевтичній діяльності, в тому числі дослідницького та інноваційного характеру; здійснення професійної діяльності на відповідній посаді, включаючи виготовлення/розробку ліків, їх зберігання, контроль якості, доставку, розподіл, видачу, забезпечення лікарськими засобами, а також консультування, надання інформації щодо лікарських засобів та моніторинг побічної дії та/або неефективності лікарської терапії; здійснення інновацій.	ЗН1	УМ2		АВ3
Загальні компетентності					
ЗК01	Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності		УМ2		
ЗК02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1	УМ1		
ЗК05	Здатність до лідерства, керування колективом, праці в команді, фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі стоматології та конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури, навіть при розв'язанні складних питань		УМ1		АВ1
ЗК06	Здатність виявляти ініціативу, мотивувати колектив рухатися до спільної мети, уміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, у т.ч. здатність працювати у міжнародному контексті	ЗН1	УМ1		
ЗК07	Уміння планувати час, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт			К1	

ЗК08	Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети	ЗН1	УМ1		
Фахові компетентності					
ФК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях	ЗН1	УМ1 УМ2		АВ1 АВ2
ФК02	Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту. ФК03. Здатність ініціювати та розробляти комплексні інноваційні проекти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проекти	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ФК03	Здатність ініціювати та розробляти комплексні інноваційні проекти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проекти	Зн1	Ум1	К1	АВ2
ФК04	Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проектів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях	Зн1	Ум1	К1	АВ2
ФК05	Здатність до організації та провадження науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти (ЗВО) у галузі «Охорони здоров'я» за спеціальністю «Стоматологія»	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3		АВ1 АВ2
ФК06	Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології				
ФК07	Здатність застосовувати нові наукові знання (наукові дані) у науку, освіту і практику охорони здоров'я.	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3		АВ1 АВ2 АВ3

ЗН1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

УМ1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

УМ2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких мультидисциплінарних контекстах.

УМ3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.

АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.

АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Код програмного результату	Результат навчання	Код компетентності
ПРН01	Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівнів, здатність до самореалізації у науковій, педагогічній та практичній діяльності	ЗК 01, 02; ФК 01
ПРН02	Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	ЗК 01; ФК 01
ПРН03	Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.	ЗК 02; ФК 01,
ПРН04	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях	ЗК 03
ПРН05	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані	ЗК 02, ФК 01
ПРН06	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	ЗК 02 ФК 01
ПРН07	Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології	ЗК 01; ФК 19, 20
ПРН08	Реалізовувати розпрацьовані наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, зокрема у сфері стоматології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини	ЗК 01, 02
ПРН09	Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти	ФК 01
ПРН10	Розробляти дизайн та план дослідження зі стоматології та дотичних міждисциплінарних напрямів і реалізовувати з використанням сучасних	ЗК 01, 02

	інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань	
ПРН11	Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.	ЗК 01
ПРН12	Застосовувати знання з основ патентознавства та захисту інтелектуальної власності.	ЗК 02, 04; ФК 01
ПРН13	Організовувати та управляти роботою колективу (студентів, слухачів, колег, міждисциплінарної команди)	ЗК 02
ПРН14	Організовувати та управляти освітнім процесом в межах обраної медичної спеціалізації, оцінювати його ефективність, виявляти та усувати педагогічні проблеми	ЗК 01, 02 ФК 01
ПРН 15	Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.	ЗК 01, 02 ФК 01
ПРН16	Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами та лабораторними тваринами	ЗК 01, 02 ФК 01
ПРН 17	Використовувати принципи академічної доброчесності у власній науково-професійній та педагогічній діяльності, протидіяти проявам академічної недоброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.	ЗК 02

Результати навчання для дисципліни "Основи вітчизняної і міжнародної грантової підтримки у професійному розвитку науковця" включають:

1. Розуміти принципи та механізми грантової підтримки як на національному, так і на міжнародному рівнях.
2. Знати основних грантодавців та їхні програми.
3. Вміти самостійно шукати та аналізувати грантові можливості, використовуючи різні джерела інформації.
4. Володіти навичками підготовки якісних грантових заявок, включаючи написання мотиваційних листів, проектних описів та фінансових планів.
5. Мати знання та навички управління грантовими проектами, включаючи планування, моніторинг, оцінку результатів та звітування.
6. Дотримуватися етичних норм і стандартів у грантовій діяльності, розуміти важливість відповідальності за виконання грантових проектів.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС, 90 годин.

Структура дисципліни «Основи вітчизняної і міжнародної грантової підтримки у професійному розвитку науковця»:

Тема 1. Принципи пошуку міжнародних та вітчизняних грантових програм.

Тема 2. Особливості написання грантових заявок.

Тема 3. Грантові програми Національного фонду досліджень України.

Тема 4. Білатеральні грантові програми фінансовані МОН України.

Тема 5. Програма академічної мобільності ERASMUS.

Тема 6. Грантові програми Visegrad Fund.

Тема 7. Грантові програми фонду Visby.

Тема 8. Німецька служба академічних обмінів DAAD.

Тема 9. Грантова програма HORIZON Europe.

Тема 10. Особливості рецензування грантових програм.

3. Структура навчальної дисципліни (очна денна, очна вечірня форма)

№ п/п	Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
1	Принципи пошуку міжнародних та вітчизняних грантових програм	1	4	4	Робота з навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами; робота з вирішення індивідуальних ситуаційних завдань
2	Особливості написання грантових заявок	1	3	4	
3	Грантові програми Національного фонду досліджень України	1	3	4	
4	Білатеральні грантові програми фінансовані МОН України	1	3	4	
5	Програма академічної мобільності ERASMUS	1	4	4	
6	Грантові програми Visegrad Fund	1	4	5	
7	Грантові програми фонду Visby	1	3	5	
8	Німецька служба академічних обмінів DAAD	1	3	5	
9	Грантова програма HORIZON Europe	1	4	5	
10	Особливості рецензування грантових програм	1	3	5	

Усього годин 90/3 кредити ECTS	10	34	45	
Підсумковий контроль				Залік

Аудиторне навантаження (очна денна, очна вечірня форма)– 50,0%; СРС – 50,0%.

4. Теми лекційних занять

№	Тема	Години
1.	Принципи пошуку міжнародних та вітчизняних грантових програм. Особливості написання грантових заявок	2
2.	Грантові програми Національного фонду досліджень України. Білатеральні грантові програми фінансовані МОН України.	2
3.	Програма академічної мобільності ERASMUS	2
4.	Грантова програма HORIZON Europe	2
5.	Особливості рецензування грантових програм	2
	Разом	10

5. Теми семінарських занять

№	Тема	Години
1.	Принципи пошуку міжнародних та вітчизняних грантових програм	3
2.	Особливості написання грантових заявок	3
3.	Грантові програми Національного фонду досліджень України	3
4.	Білатеральні грантові програми фінансовані МОН України	3
5.	Програма академічної мобільності ERASMUS	3
6.	Грантові програми Visegrad Fund	3
7.	Грантові програми фонду Visby	4
8.	Німецька служба академічних обмінів DAAD	4
9.	Грантова програма HORIZON Europe	4
10.	Особливості рецензування грантових програм	4
	Разом	34

6. Тематика самостійної роботи

№	Тема	Години
1	Грантові програми Національного фонду досліджень України	7
2.	Білатеральні грантові програми фінансовані МОН України	7
3.	Програма академічної мобільності ERASMUS	6
4.	Грантові програми Visegrad Fund	6
5.	Грантові програми фонду Visby	6
6.	Німецька служба академічних обмінів DAAD	6
	Разом	45

7. Методи навчання

пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові.

При дисципліні аспіранти використовують підручники, конспекти лекцій, наукові статті, методичні вказівки, комп'ютерні програми.

Згідно з навчальним планом, методами організації і здійснення навчальної діяльності є:

а) лекції

б) практичні заняття

в) самостійна робота аспірантів

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття за методикою їх організації є семінарськими;

Структура організації практичних занять включає:

- Обговорення і пояснення найбільш складних питань теми;
- Письмове опитування;

- Виконання практичних робіт.
- Підсумок заняття

8. Методи контролю

Види контролю: вихідний, поточний і підсумковий.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану: залік.

Вихідний контроль теоретичної підготовки здійснюється на початку кожного заняття.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей, а також під час індивідуальної роботи викладача з аспірантом для тих тем, які аспірант опрацьовує самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Використовується стандартизована форма контролю теоретичної та практичної підготовки. На кожному семінарському занятті аспірант відповідає на питання за темою заняття, знання яких необхідні для розуміння поточної теми, питання лекційного курсу і самостійної роботи, які стосуються поточного заняття, демонструє знання та вміння практичних навичок згідно з темою семінарського заняття.

Самостійна робота оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при підсумковому контролі. Оцінка практичної підготовки аспірантів – за результатом виконання практичної частини – оформлюється у вигляді протоколу.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності:

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність аспіранту виставляються оцінки за 4-ти бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою.

Оцінку «*відмінно*» одержує аспірант, який логічно, грамотно, вичерпно і детально відповідає на теоретичні питання контрольної письмової роботи, вільно володіє алгоритмом роботи із системами цифрової ідентифікації науковця та спеціальних професійних мереж вчених. Бере участь у виконанні практичної роботи, оцінює отримані результати, робить правильні висновки. Якісно опрацьовує матеріал винесений на самостійне вивчення.

Оцінку «*добре*» одержує аспірант, який дає правильні відповіді на 80% теоретичних питань контрольної роботи; логічно, грамотно, по суті дає відповіді на теоретичні питання, не робить суттєвих помилок. Опрацьовує матеріал винесений на самостійне вивчення.

Оцінку «*задовільно*» одержує аспірант, який дає правильні відповіді на більше ніж 50% теоретичних питань контрольної роботи; в основному без деталізації відповідає на поставлені теоретичні питання, допускає неточності, робить помилки у визначеннях, порушена логіка та послідовність викладення матеріалу. Недостатньо якісно опрацьовано матеріал винесений на самостійне вивчення.

Оцінку «*незадовільно*» одержує аспірант, який дає правильні відповіді менше ніж 50% теоретичних питань контрольної роботи; допускає суттєві помилки, не відповідає на поставлені питання, відсутня самопідготовка до заняття.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення дисципліни.

9. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують аспіранти:

Оцінка з дисципліни базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за шкалою:

- «зараховано»

аспірант має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 3,0 (виражається як середнє арифметичне оцінок за заняття, що входять в структуру дисципліни – відповідно до Положення

про робочу навчальну програму дисципліни та методичних рекомендації щодо її розробки (протокол ЦМК ЛНМУ імені Данила Галицького №2 від 23.04.2015).

- «не зараховано»

аспірант має отримати за поточну навчальну діяльність менше 3,0 (виражається як середнє арифметичне оцінок за заняття, що входять в структуру дисципліни – відповідно до Положення про робочу навчальну програму дисципліни та методичних рекомендації щодо її розробки (протокол ЦМК ЛНМУ імені Данила Галицького №2 від 23.04.2015)

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: $x = \text{СА} * 200 / 5$

Самостійна робота аспірантів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки. Бали аспірантів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % аспірантів
B	Наступні 25 % аспірантів
C	Наступні 30 % аспірантів
D	Наступні 25 % аспірантів
E	Останні 10 % аспірантів

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „E” проводиться для аспірантів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Аспіранти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку аспірантів, що ранжуються. Аспіранти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „E”.

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 120 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

10. Методичне забезпечення

Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи:

- план лекцій,
- плани практичних занять,
- завдання для самостійної роботи,
- питання, задачі для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь аспірантів, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

11. Перелік питань, що виносяться на підсумкові (поточні) контролю

1. Що таке грантова підтримка і яка її роль у професійному розвитку науковця?
2. Які основні принципи та механізми грантового фінансування?
3. Назвіть основні національні грантодавчі організації та їхні програми.
4. Назвіть основні міжнародні грантодавчі організації та їхні програми.
5. Як ефективно шукати грантові можливості? Які джерела інформації використовувати?
6. Які основні етапи підготовки грантової заявки?
7. Що включає мотиваційний лист і як його правильно написати?
8. Які основні компоненти проектного опису грантової заявки?
9. Як складати бюджет і фінансовий план для грантового проекту?
10. Які методи управління грантовими проектами використовуються на практиці?
11. Що включає процес моніторингу та оцінки результатів грантового проекту?
12. Які вимоги до звітування за грантовими проектами?
13. Які етичні норми слід дотримуватися у грантовій діяльності?
14. Що таке конфлікт інтересів і як його уникнути у грантовій діяльності?
15. Які ризики можуть виникнути при реалізації грантового проекту і як їх мінімізувати?

Рекомендована література

1. Кузьменко, Ю., Валюкевич, Т., & Шевченко, І. (2023). Грантова діяльність та фандрейзинг закладів вищої освіти. Наука і техніка сьогодні, (7 (21)).
2. Громов, Є. В. (2023). Інноваційно-проектна і грантова діяльність: навчально-методичний посібник.
3. Павліха, Н., & Шаула, С. (2022). Міжнародна грантова діяльність у контексті реформи децентралізації в Україні. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, (3 (14)), 310-319.
4. Димченко, О. В., Єсіна, В. О., Матвєєва, Н. М., & Ольховська, М. А. (2016). Написання грантової заявки: помилки та рекомендації. Комунальне господарство міст. Серія: Економічні науки, (131), 9-21.
5. Кропивницький, Р. С. (2018). Підтримка держави як інструмент державного управління науковою діяльністю в Україні. Інвестиції: практика та досвід, (14), 105-110.
6. Каліна, К., Недря, К., Рибалко, Л., & Трубавіна, І. (2022). Поняття про теоретико-методологічні основи застосування грантів і здійснення фандрайзингової діяльності для українських науковців у сфері педагогіки.